Почтова оплата заплачена рычалтом.

Ч. 3. Крыниця, четверг дня 29. марта 1934. Рок I.

ОРГАН ЛЕМКОВСКОГО СОЮЗА.

Пренумерата в краю:
30 грошей місячно,
1·50 зол. полрочно,
3 зл. рочно.

В Америці: 50 центов полрочно.
1 $ рочно.

В Чехословакии:
2 кор. місячно, 9 кор. полрочно,
18 кор. рочно.

Выходит в четверг около 15-того и 30-того каждого місяця.

Редакция и администрация в Крыниці. — Адрес: „Лемко" Крыниця.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес! — Христос воскрес! чути всяди. Поздоровляются тыма словами люде, а радост вилику видно на их лицях. Бо и якже не тішытися — коли тоты свята обходиме на памятку воскресеня Спасителя світа. Як не тішытися — коли з тыма святами воскресеня Христового — воскресат и будится до нового жытя ціла природа. Будятся рослины — и земля траву прозябає, будятся з зимового сна звіры — вертают з теплых краєв птахы, ожывляются и наберают свіжых сил до нового труда люде. Тому дороги нам тоты свята, веселы и радостны. Веселы они, особенно того року на Лемках, бо Лемкы в том року также ожыли — и наберают новых сил. Здобыты права школьны — отдільне епископство для Лемковины — переведенє организации на Лемках и основанє Лемковского Союза, котрый выдає свою газету „Лемко" то сут тоты достыженя остатнього року, котры вливают в иаш народ новы сокы и побуджают нас до новово жытя.

Тоты три річы не дают Украинцям спати. Каждый з тых трьох фактов бє в украину, як гром з ясного неба. Серед украинцев, як сами повідают: „вчинилась метушня", Шмарилися по селах єгомосці и панове учительове. З початку потішал єден другого: „це не може бути". Найбільшу „метушню вчинила" номинация О. Нагорянского, як гварят украинці „кацапа".

Знаме о том, што аж до остатньой хвилі пробовали єгомосці ратувати украину на Лемках и ужывали до того прерижных штучок. На О. Нагорянского доносили и клєветали перед властями, подсували своих кандидатов, годилися аж и на „восточный обряд" лем бодай был украинец. З того видно, о што им ишло ци о віру, ци о украину. Словом — робили так — як робит все Украина — откаль ся на світ зродила. — Не помогло. Днеска справа уж рішена.

Будеме мати свого руского духовного Пастыря. Як то мило звучыт?! „Свого руского" — бо ци могли мы назвати епископа Коцыловского своим?! Кир Йосафат ригал на нас словами злобы и ненависти при всякой случайности, и можеме сміло речи, же епископ Коциловскый и єго несчестный дорадник о. Качмар через тую безпощадну и заілу борбу з нами довели нас до одорваня от Перемышля. Мы им днеска вдячны. Отдохнеме от них. Бог допомог нам до побіды а при нас и ціла Галицка Русь скріпила свои силы и духа. З добромильского и Леского повітов пишут до нас масово — штобы старатися освободити и их от тыранскых рук свого владыкы и прилучыти до епископства лемковского.

Корчытся отже украина и мечутся зо злости украинці, котры, видячы... же тратят на Лемках грунт под ногами, начынают воювати против нас своима, знаныма нам аргументами. Сут то тоты самы аргументы, якыма воювали против нас пред войном и в часі світовой войны. — Они сами — платны агенты Австрии и Берліна — привыкшы брати от кого лем можна и дастся, не можут поняти того, же не вшыткы так робят и же сут ищы люде, котры щыро хотят помочи свому народу. Тоты то украинці кричали пред войном, же мы береме пінязі от Росии, они своима злобныма доносами довели до того, же тысячы нашых людей померло по крыминалах и на придорожных вербах, они то свідчыли против нас ложно пред австрийскыма судами и кричали „распни — распни!" и они то и тепер мечутся и начынают чернити, же тото вшытко, што ся робит, то робота за грошы. Лем ищы не порозумилися меже собом, откаль тоты грошы, бо одны кричат же то большевицкы, а другы, же польскы, але они внет и што до того дойдут до згоды. Факт, же грошы береме, бо „Лемка" розвозится в сяноцком повіті автами.

Але як не помогли вам громы и проклятя на вшытко, што руске — метаны до недавна през вашого владыку и єго дорадников, так само не спасут украины на Лемках и пробы очерняня. Нашы люде уж нераз чули таке от украинцев и знают отрижнити правду от ложи.

Вшытку кореспонденцию прошу присылати на адрес до Крыниці — бо там перенесена администрация и редакция газеты.

Сто тисяч делегатов хлопскых на собраню в столиці.

Сто тисяч хлопов поіхало до столиці, але не у нас и не нашых лемков — але в Болгарии. Давно уж зорганизувалися рольникы в других державах и оснували аграрны (хлопскы) Союзы в Чехословакии, Югославии, Бельгии, Голяндии, Германии, Франции и других краях.

Недавно чытали мы в газетах, што в Софии, головном місті Болгарии отбылося величаве собранє 100.000 делегатов Аграрного Союза. В том собраню взяли участ найвысшы достойникы державны, вшыткы министры и сам король и королева. Можна собі представити силу и повагу такого собраня, силу тых сто тисяч людей, загорненых в хлопскы гуні. Зрозуміле, же з такым представительством стану хлопского вшыткы мусят рахуватися, относитися до такого представительства з належным уваженьом, и ухвалы и жаданя их мусят быти выконаны. Представитель того Аграрного Союза має першый голос в державі і з ним рахуються вшыткы.

Нич дивного, же хлопы в Болгарии представляют силу і выбороли собі права.

Таку саму силу, такы самы права хтілбы выбороти для нашых людей основаный на зізді в Горлицях, дня 15-го марця 1934 р. „ЛЕМКОВКЫЙ СОЮЗ". Тот Союз єст союзом чысто хлопскым, котрый буде старатися зорганизувати нашых лемков, — буде дбати все о тото, штобы выбороти для них права, так просвітительны, як и господарчы. За зобраны грошы з членскых внозов має Лемковскй Союз закупувати и выдавати книжкы господарскы, для нашых чытален, уряджувати лекции господарско-просвітительны по нашых селах, — закупувати машыны господарскы и ліпшы сорты зерна на засівы, устроювати господарскы курсы и т. и. Одным словом буде дбати о тото, штобы поднести нашы сельскы господарства и сотворити для газды ліпшы условия жытя. Як видите з того, єст тот Лемковский Союз — чысто хлопскым Союзом и длятого вшыткы хлопы повинни вписатися до того Союза.

Лемковский Союз має свои статуты. — На тых статутах можна закладати по селах отділеня (кружкы), котры подчыняются головному управленю Лемковского Союза в Горлицях.

Отділенє в якомси селі можна основати, коли найдеся найменше 10 людей — котры хотят вписатися до Лемковского Союза. — Отділеня по селах будут доставати даром — книжечкы о господарском приспособленю. Як замысляме урядити господарске приспособленя, о том написано в тойже газеті на стор. 2.

Але так, як судьба, газеты „Лемко" таксамо и судьба Лемковского Союза лежыт цілковито в руках хлопов. В Болгарии рахуются з хлопом, бо там сут они вшыткы зоргани-

зованы — и вшыткы належат до „Аграрного Союва“. — У нас будеме также представляти велику силу лем втотчас — коли вшыткы лемкы запишемеся до того нашого „Лемковского Союза“. — Отже Братя, бертеся до роботы и закладайте по селах отділеня той нашой хлопской организации!

Американску силу и богатство будувал наш хлоп емигрант.

Соєдинены Штаты Америкы потребуют 10 милийонов рольных фармеров.

От якогоси часу зауважаме, же в газетах американскых пишут о том, штобы отворити Америку для имиграции европейской.

Газеты тоты подают, же силу и богатство Америки сотворили имигранты, котры в першом и другом поколіню дали Америці армію найліпшых роботников.

Наплыв емиграции — пишут американскы газеты, упал; днеська, веце людей выізджат з Америкы. як до ней приізджат. Малы чысла имиграцийны — признаны европейскым краям не сут выкористаны, бо люде сами не хотят до Америкы іхати. — Єст то злый знак для Америкы.

Край тот збудували не автохтоны, але тоты люде. котры мали одвагу поіхати за океан и осісти в незнаном краю серед незнаных людей.

И тота и перша и друга генерация тых имигрантов, а не розпещена пята ци шеста побудовали силу Соєдиненых Штатов.

Газеты американскы нарічут дальше, же Соєдинены Штаты забыли о тых заслугах имигрантов и повіли: „Мы не хочеме вас ту, — або лем барз мало“. На тото отповіли Европейці. „А мы дякуєме — нам не залежит на выізді до Америкы“.

Дальше пишут тоты газеты, же єсли такый стан потырват дальше, то Америка згыне — удусится власныма долярами, котрых никто не зможе проісти и умре з нужды серед богатства. Уратувати нас може лем приплыв новых людей, а тых потребує дораз Америка 10 милийонов, а дакус познійше ищы 50 милийонов.

Дакотры мыслят, же приплыв людей обнижыт заробкы. Тымчасом — неправда — бо як в Америці было давно лем 4 милийоны людей, то в том часі механик зарабял там 1 $ денно, — а пред войном, коли было 123 милийоны — килько они зарабяли?

Найважнійше для Америкы єст тото, же Америка мае вшыткого больше, як люде потребуют, и длятого Америка потребує людей — яко консументов.

Акцийом газет американскых заинтересувалися шырокы круги американского Общества и сам президент Русвелт и належыт сподіватися, же в недалеком часі выйде новеля до теперешнього закона о имиграции.

Буде ходити найперше о имиграцию рольничу, штобы заселити — великы ищы незаселены терены новы, а также и тоты, котры оставили люде, глядаючы по містах лекшого жытя і заробку.

В таком случаю былибы браны в рахубу найперше народы славянскы. бо тоты народы мают найбольше способностей рольного заселенства. Добром репутацийом в том взляді тішатся в Соєдиненых Штатах Полякы и лемкы. И тото може отворити для нашых людей ворота Америкы — и дати им заробок.

Рольниче подготовленє.

В задачах „Лемковского Союва“ товариства для рольников лемков — меже другыма рішено поправити и поднести нашы господарства и побольшати доходы з тых господарств през закладаня по селах т. зв. Подготовленя рольничого.

До газеты долучаме ЧЕКЫ.

Просиме присылати пренумерату.

Праві вшыткы мы жыєме з рольництва. Жыєме планно не лем для того, же єст кризис, але и длятого, жене вытягаме з нашого поля, лук и пасовиск тилько землеплодов — килько можна вытягнути.

А діеся тото длятого, же не маме потребного просвіщеня рольничого, т. значыт, не знаме газдувати. Найтяжшый и найпильнішый труд нашого газды без фаховых відомостей не може дати добрых результатов. Дают тоты фаховы відомости рольничы школы, але не вшыткы можут кончыти такы школы, бо наука коштує — а при том тот котрый выіхал до школы — не все мае кого дома лишыти, а преця господарства не можна оставити без дозору. Длятого то Лемковскый Союз хоче помочи нашым газдам такым способом, же буде стреміти до завязуваня по селах кружков приготовленя рольничого, — котры мают учыти господарства практично, а именно.

Молодеж одного села, так хлопці як и дівчата, переважно в віку от 15—20 літ завязуют кружок Приготовленя рольничого и лучатся в групы от 6 до 10 лиц. Така група достає роботу до переведеня предприємства з господарства хлопского або жіночого, нпр. управу груль, поправу лук, заведенє садов — яринных огородов — розплоджыня кур, свиней, увец, телят и т. д. Темат до роботы можут собі в селі сами выбрати Одна група веде лем одну роботу але каждый сам — бо розходится о тото кто зробит свою роботу найліпше и кто осягне найліпшы результаты.

Хочу Вам дещо сказати о мистецтві взагалі — а о мистецтві на Україні — в щегульносці — Мистецтво то є слово чисто українське — оно не зрозуміле якому-небудь хаборови. Щоби цеє слово капувати — треба культурного освідомлення. — А це каждому не доступно. Мистецтво — давніще казали наши „штука“ — це значить — труднощи — хто небудь не потрафит штукі. Даймонато — гроші днесь роздобути. це штука не абияка — або найти українського писаку, котрий би знав — письменницьку мову — або цей то штука — коли би якій українській часопись мав 500 (пятьсот) платних пренумераторів. — Але менша — важне тее — що штука — або мистецтво — єсть вічне. Як казав. Тиберій Горобець — римскій фільозоф — „Віта бревіс — арс льонга“ — це по нашому значит „Живіт короткий а штука довга“. До мистців зачисляємо, малярів, музикантів, акторів, віршописів та інших комедіянтів. В кождій ділянці осібна штука. Маємо чимало мистців — але всі они за границями України — бо україни як знаєте ще нема а має бути у майбутнім. — Всі наші малярі є в чужих краях — и малюють всьо — тільки не українські мотиви — малюють примірном всякі ляндшафти, всякі Біркен ам вальдесранде, голі бабі, та всяке інше — а тільки ніц українського. І длятого треба сказати — що в наших тижневниках и мистецьких журналах всі графікі та ілюстрації — выглядають як муринські та індиянські примітиви. — І до цего часу — хоча скількі є малярів і ще більше умерло — ніхто не зілюстрував нашои славной історіи Як треба було намальовати портрет Мазепи не було кому. — Но й шо тут почати? — Осередок нашої історіі, підстава історична самостійности, — підтримка нашої ідеі — а чорт зна як выглядав. Жахлива ситуація. — Але ми не такі — щоби собі не порадити. Запросили маляра а цей на підставі джерел и ріжних там музейних малюнків намалював файный портрет, що всім подобався. — Я думаю що Самому Мазепі сподобавсяб — хоча би сам себе не пізнав, але картина є файна і кінець!

Як би не Москаль Рєпін, то би з нас ніхто не знав як козакі — запорожці справді виглядали. — Але файно намалював! Хоча і Москаль. — Але тут треба припускати що цей Рєпін — мав трошкі українскої крови в тилах — бо інакше не міг би намальовати щось подібного — Москаль — варварник? Хабар? Власне наши вчені історикі бадають цю справу.

Друга діланка мистецтва себто штукі — є література а по нашому письменництво. Оно у нас поділено на три доби: Староукраінську, романтичну і новітну. Староукраінской, властиво не ма, бо що було то москалі забрали — а віддати не віддадуть — бо кажут що це їхня. — Що тичится романтичной — то також чимало загинуло — але щось ще зістало, можна все в кішени а в найгіршім випадку в торбі сховати. — Але що є — то найцінніші твори. — Наприклад послухайте: Сонце гріє, вітер віє, серце мліє. Гамаліє. — Що ся діє, що ся діє. — Той не оре. цей не сіє. Чи не хоче, чи не вміє. Но і таке то меціє!

Поезія як видите є глибока — хоча і трошка перестаріла; бо вже кількадесят літ пережила — але ліпшого нема ніц то треба і це шанувати. Так само як козацькі — чуби і всю козацьку славу. татари. бісурмани — турецькі кайдани и всі інши балагани — треба шанувати, бо оцим ми всі вегетуємо а не булоб того — не булоб ніц. Є, правда — молоді поети — та щож? дідько іх розуміти-ме — як они сами себе нерозуміют.

Ми є народ дуже культурний, хоча ми від сходу мешкаємо. але наша культура є західна. Тількі це дуже непріємно — що ніхто нашою мовою не говорить — я маю на думці письменницьку мову. За виїмком кількох віршомазів та редакторів — мало хто більш балакає так як наприклад пише Новий Час — або інший Громадський Голос. А це оно діеся тому — у нас є мало культурних слів — а туткі треба свою думку передати на папір а слів на це не має. Але від чого редактори та професорі. — Іноді выковают — таке слово що аж сміх збирає — і даймонато як би Шевченко тото слово почув — не знаю цьо булоб тоді. Але щож можно призвичаїтись до усього.

Цего року сподієм ся, що Тиктор дістане нагороду Нобля за свою Велику Історію Украины. — Бо то не маєте понятя, кілько треба талану и праці вложити в таку історію. Бо щобы ця історія була написана, на підставі історичних джерел і документів — то ще паль шесьць!

Але туткі інша оправа. Туткі треба було, всьо видобуты з фантазии — по нашому по просту — збрехати — а це є штука. — На другій раз напишу о українськім спорті та руханці. — Поважання

Луць-Пуць.

Робота єст потом контролювана а тоты, котры зробили ю найліпше достают нагороду. Кромі того пред каждом роботом достают групы потребны книжкы до наукы, з той отрасли, котру выбрали для себе. Такым способом в продолженю кількох місяців наша молодеж, сходячы ся разом трудячыся — чытаючы и учачыся набере фаховых відомостей у себе дома — и здобуде практично-просвіту рольничу так, якбы ходил до школы рольничой.

Так учылися господарувати другы народы и таку школу практичну вводится у нас в остатних часах.

Кошты веденя роботы конкурсовой поносят самы участникы, але тоты кошты при управі рослин сут невелькы, а при розплоджуваню звірят оплачаются — бо такы теляга, куры, свині для росплода мают высшу ціну.

Выдаєся отже недуже, а зыск єст великый, бо робится на своим полю — поправятся свою луку и допроваджатся до побольшыня доходов з власного господарства. Єслибы нашы села заинтересувалися тым — прошу зголошуватися по близшы информации до редакции газеты „Лемко".

Єгомосць: Ти Ваню бувби дуже файний чоловік, колиб став українцем!

Ваньо: Та вы єгомосць ищы бысте мудрійшы были, єслы бысте сой припомнули, жесте руснак — як ваш отец был

Што робити на яр

(Написал Андрей Ванца з Розділя).

Шмар зо себе то гунчыско
Спряч з загона то куписко
Вывез купу из кавалка
Завез скаля до потока.

Спряч каміня — выбер терня
На том місци посій зерна
Оброб землю як найліпше
Будеш мати хліба больше.

Заваль ямы — спряч каміня
Бо велика в тя родина
Нехай земля не дармує
Каждый істи потребує.

Вычыст стайню, вычеш статок
Посмотр также на твой садок
А як не маш, то барз пильнуй
Сад деревка, таж ся змилуй!

Грушку, яблин, ци то сливку
Под берегом посад липку
Пхай до землі, што лем можеш
Бо тым собі барз поможеш.

О як брыдко, о як стыдно
Ніт деревка, нич не видно
Твои діти як сироты
Лізут всяди в чужы плоты.

Смотрит, лізе як бідачка
Сут яблочка у нонашка
Бо нонашко рано встає
Щепит дичкы, в землю пхає.

Пильнуй брате — Сад закладай
И тото сой в легці не май
Бо ты посмотр. як на Чехах
Там ніт вербы при дорогах.

Там яблока, самы шкипці
А в нас знищат зараз хлопці
О як буде у каждого
Он не пиде до чужого

Не леж брате, так не треба
Не впаде ти само з неба.

Андрей Ванца.

Чудо.

Сут на Божом світі чуда
Але люде то не знают
Же Бог може дати чудо
Коли люде то вартают.

Ходят люде до церковці
И молятся, бют поклоны
Обсыпаны церквы златом
Идут на то милийоны.

Але чуда не видати,
Хоц и рукы в гору вносят
Хоц и пісню вескресеня
Світу дзвоны розголосят

Але чудо тото буде
И будеме братя знати
Лем ся треба всім зберати
В „Лемко — Союз" вписувати.

И каждый ся розвеселит
Нова в жылах кров заграє
Бо там в горах Березина
Уж гитару давно має

Пасе вці и обдертый
Волочытся по Карпатах
И заграє на гитарі
Але потом, аж по святах,

Украинцям также буде
Таке собі „шыє — поре"
Ни порядку, ни користи
А лем бідным ниткам горе.

Сяде учар на могилі
Сяде з гиртарою
Поговорит тихесенько
Брате мой з тобою

И настрою я гитару
И наберу кус охоты
Дам вам братя легку кару
Лем три злоты.

То за „Лемка" треба дати
Як хочете вшытко внати
За то Лемко даст роботу
И до жытя всім охоту.

Написал Ваньо Березина,
Королик пол.

ШТО ЧУТИ В СВІТІ.

Важне для нашых сел! Люде скаржатся, же нашы Рады громадскы не припильновалы справы при закладаню общых громад. Десяткы нашых сел прилучено до польскых громад. 14 нашых сел давного повіта грибовского, котры тепер належат до Н. Санча не отворили своєй общой громады, хоц село Фльоринка надаєся добрі на центр. — Вшыткому винен брак организации и зрозуміня народных интересов. Але ищы час и можна робити просьбы и рекурсы до воєводства.

Горлиці. Общество „Русска Бурса" в Горлицях достало позволенє от властей на демонстрованя по лемковскых селах научных, сельско-господарскых, кооперативных пропагандовых фильмов, маючых на цілі культурне и економичне поднесенє нашого села.

Того рода фильмы высвітлено в днях от 18. до 24. лютого в селах: Климковка, Устє, Руске, Ганчова, Высова, Блехнарка Ропкы и Квятонь, а в найблизшом часі выдеся з тыма фильмами и до других сел

Як люде заинтересувалися тыма фильмами, найліпше доказує нам факт, же на такый фильм пришло в Климковці 167. в Ганчовой 187, в Высовой 92, в Блехнарці 72. в Ропках 149, в Устю Русском 119, в Квятони 85 людей.

Програма во вшыткых селах складалася з такых картин: Для дітей „Робинзон Крузое" — „Гуливер серед Лилипутов и Великанов" и „Зоологичный сад" (звірята и птахы). Для старшых: Война газова, управа землі, розвитє кооперации от основаня кооперации през Рочдельскых ткачей до тепер. Жытя и страсти Исуса Христа, годовля дробю и иншы. При конці все высвітлялося веселу комедию.

Фильмы относячыся до кооперации и сельского господарства были обяснены и попереджены рефератом. — Населенє тых сел де высвітляно фильмы велике — а самы рефераты и лекции при помочи фильму мусит уважатися за мысель дуже счесливу и користну, особенно єсли возмеся под увагу факт, же доходы идут на пошыренє „Русской Бурсы" в Горлицях.

Старшым подобалися найліпше картины з жытя Исуса Христа. На фильмах было много такых людей, котры ищы николи в жытю фильмовых картин не виділи. Всяди просили приізджати частійше, особенно з рухомыма фильмами, котры подобалися селянам найбольше

Доступны ціны от 5—20 гр., (для бідных дітей и старшых даром) ладна ціль, бо на нашу Бурсу способствовали тому, же народ был рад з того и всяди просили заглянути до них незадолго.

На сеансах присутствовала также місцева интелигенция, котра, а особенно учытельство — ишла на встрічу, помагала в роботі и причынилася до полного успіха.

Горлицы. Дня 3. марта 1934. Правленє Русской Бурсы в Горлицах выслало привітственну телеграму новоименованому епископу для Лемковины о. Дру Нагорянскому.

Дня 6. марта с. г в Горлицах, в домі Русской Бурсы отбылося собранє делегатов руского населеня горлицкого повіта. на котре явилися представителі громад, кооператыв и читачен. Присутствуючы рішили одноголосно выслати благодарственне писмо Его Еминенции Папскому Нунцию в Варшаві, за єго содійство и помоч в назначеню руского епископа для Лемковины. поздравительне писмо новоименованому епископу о. Дру Нагорянскому. вконці выбрано делегацию, котра на рукы Старосты повітового горлицкого зложила благодареня Правительству за прихыльне наставленєся до справы креованя нового епископства для Лемковины и выслали благодарственну телграму Господину Министру Пєрацкому.

Смерековец повіт Горлицы. Дня 4. марта отбылося в чытальні им. Качковского во власной салі представленє пєсы „ТАЛЕРГОФ" В. Р. Ваврыка. — Представленє отограли члены театрального кружка чытальні им. Качковского из Сквиртного.

Акторы сквиртнянской чытальні отограли свои ролі барз добрі, а головно отзначылися Андрей и Павел Юрковскый, Войтович, Дуда и Тыма. Видно, же вправна рука режисера управителя школы в Сквиртном Ник. Сильв. Юрковского приготовила их до той ролі.

Вшыткым відомо, што єст Талєргов. але коли люде смотріли на поєдинчы образы на сцені, як там в том страшном Талєргофі мучыли нашых людей як они страдали за свой народ, свою віру, як их там багнетами кололи, як их тысячы на тыфус там гынуло, як украинскы посіпакы на кладбищах рубали, то не было никого, жебы мог слезы встримати, и не плакати над страшном дольом нашых народных мучеников.

Чест и велика вдячност Сквиртнянам за тото, же загостили до Смерековця и ожывили чытальню, бо як раз тота штука надаєся барз добрі на великый пост.

Людей было дост, але аж барз дуже не было. Приіхало много видных гостей зо сусідных сел а головно из Гладышова. Може было бы и веце людий зо Смерековца,але же ся тото не барз подобало „єгомосцьови" Шевчукови, та не оголосил в церкви, як то належало зробити, лем повіл же якаси „академия" приходит зо Сквиртного до Смерековця, и же ліпше было бы отложыти тото на по святах.

Отче Шевчук, ци Вы знате же Талєргоф то было пекло и чистилище для нашых людей на том світі — и не єст лішшого часу на думаня о Талєргофі як в великом пості. бо Талєргоф то символь терпіня и мук нашых людей за віру и народност, бо там з причыны украинскых доносов нашы люде невинно гынули без сповіди и християнского похорону, тоты бідненькы деревяны кресты на могилах мучеников украинскы посіпакы казали топорами згубувати.

Та уж лішше „єгомосць" пильнуйте не сквиртнянской „академии" але своєй домашной „академии" жебы ся ночами не волочыла сяди-тади, жебы не ходила з чужыма женами на короткы дорогы през Магуру, бо фурман неборак ся не мог дочекати, та их мусіл лишыти, лем сой думал, чом тота ваша „академия" сидит так долго з чужом женом в кряках, и смотте, жебы тоту другу вашу „академию" не мусіли в Кватоии другый раз палицьовати.

А вы Смерековяне тримайте ся своєй чытальні, лем веце працуйте, жебысте сами могли давати представленя, бо мате на тото барз красну салю.

Завадка Рымановска. В році 1931 основано у нас Чытальню им. М. Качковского, котра містилася в громадской салі. Люде — члены чытальні, сходятся часто до чытальні и тото так заболіло нашого священнипа О. Михайлу Жеплинського, же почал кричати на проповідях в церкви, же до чытальні ходят лем самы комунисты и они недостойны ходити до церкви. Єгомосць, хоц сам дост веселый и любит нераз на обітах, котры у нас люде справуют по случаю отправы в церкви и Службы Божой за душами — заспівати и веселы пісні в роді: „Гей гоп Грицю, не лапай за сподницю" не поздержуєся от напасти на честных людей, котры сходятся до чытальні, штобы порадитися меже собом, и прочытати газету, або книжку. Найбольше нападат на секретара чытальні Г-на М. Барну и грозит му, же выжене го з церковного хору. Особенно грызся и кусал зо злости, коли члены чытальні почали будувати свой власный дом. Втотчас публично в церкви называл членов чытальні безчестниками, смаркачами и начал присягати, же до пятьох роков в Польщі не буде ани одного Руснака, лем самы Украинці, або Полякы. а Руснакы, котры зас будуют чытальні, тоты подвалины под Талєргоф, пидут до чортовой матери. — В своих громах, якы валит на членов чытальні, называт раз тоту чытальню польском. другый раз комунистичном — але завадчапе робят своє, тихо без крику ходят дальше до чытальні, бо знают, же тепер треба им ити о власных силах. Давнійше — мали дорадника в своєм священнику — а тепер, штож дає нам тот священник, одно проклятя, и ширене ненависти и незгоды. Але не бойтеся Єгомосць о нас, помимо вашой присягы мы претримаме дальше як пят літ, але ци вы от нас не пидете перше там, десте нас посылали — увидиме.

Злоцке, А у нас зас новина и то не хоц яка. И не хоц кто нам ю повіл. але сам ксьондз Качмар, и то не хоц-де, але в церкви. И не от хоц кого чул тоту новину, але от самого епископа Коцыловского, бо был в Перемышлю и там то довідался, же новый епископ для лемков. то не епископ, але лем якыйси сотрудник (вікарый) епископа Коцыловского. Тот новый епископ (таку новину принес нам О. Качмар) был у епископа Коцыловского звідатися, ци му позволит приіхати уж на лемкы. Барз гарді си побесідували — бо то порядный чловек.

Розповіли ту люде, же я и другы украинскы священникы пидеме з лемков — але ні — Я буду дальше разом з вами працувал. Жыйме в згоді — свою чытальню (Качковского) пренесте до нашой (Просвіты) будеме разом заєдно робити". Правда. як гарді тепер бесідує — правда — кус ктоси брєше, бо О. Нагорянскый достал декрет з Апостольской Столиці на самостоятельного администратора лемковины и єст зависимый лем от Риму, так як и каждый епископ, — але поза тым барз красна бесіда. Шкода. лем, же кус О. Качмар припізнился з ньом, бо може лішше бы было выповісти тото втотчас, як нашы люде святили в Злоцком памят погыбшых в Талєргоф, або и втотчас. як открывалося чытальню им. М. Качковского, то не былобы того вшыткого, што єст тепер.

Але памятате О. Качмар, як вы тогды бесідували — як летіли громы на нас, яко на схизматиков, безвірков, большевиков и т. д А памятате, же в той заілой ненависти до вшыткого, што руске цомагал вам ревно другый подобный вам апостол християнской любви — О. Голинскый фамелиянт еиском Коцыловского?

А памятате, як сте по том вшытком волочыли нашых людей по судах. Деж то втотчас поділася згода? — Мы згоды хцеме, але щырой, правдивой и познаме все волка в овечой скорі, тому зас потрафиме все повісти; „Вара от нашой учарні" — бо мы знаме, як бы там газдувал.

Ванивка. От громады Ванивка достала Редакция писмо котре поміщаме без змін:

П. Т. Редакция „Лемко" — Новый Санч. В цершом чыслі „Лемка" в дописи: Што каждый Леммо мусит знати о собі на стор 2. Єст и наше село Ванивка зачыслене до Украинскых. Просиме Редакцию „Лемка" откликати и подати вшыткым до відома, як можна, то на першой стороні так:

Село Ванивка єст до того часу и все буде чысто рускым, а не украинскым як подают Украинці в своєм отчеті о украинизации Лемковины.

Видно з того, же то непрошены опікуны пхаются до нас и пущают небылиці о нашом селі, жебы такым способом хоц на хвилю потужыти Украину на Лемках. — *Ванивчане.*

От себе Редакция додає што ей самой сут добрі знаны рускы переконаня Ванивчан — а подала нотатку о украинизации того села за украинскыма газетами лем дпятого, штобы нашых людей освідомити, же Украинці не цофаются и перед неправдом, єсли того вымагают их интересы.

Важне для секретарей громадскых. При громадах, якы тепер творят може быти секретарьом лем такый, котрый мае укончены курс для секретарей. — В Кракові на таком курсі, урядженом для секретарей воєводства Краковского было около 400 участников але нашых лемков не было. Вину того поносят войтове, котры не оголосили о таком курсі.

Довідуємеся, же отбудеся другый курс для таких, котры сут тепер секретарами громад.

Треба, штобы нашы секретары приняли участ в тых курсах, бо инакше не моглибы они быти секретарами новых общых громад.

Жалі лемковского дзяда.

Послухайте дзяда з Лемковины люде:
Часы такы тяжкы, як то жыти буде,
Мушуся реку вам кус поскаржыти,
Як тяжко жыти.

Бо што раз тяжше на світі настає
Люде штораз скупшы, никто нич не дає,
Хоц бы дідусь нераз — вета — гылтнул [дашто
Ба — та не є за што.

Деси каждому „злоцюшков" бракує
Каждый лем вшытко на векслі купує,
Портки, загорткы, хусткы и шаликы
Вшытко на векслики.

Де ся давны часы о мой Боже діли,
Што то собі дзяды поіли, попили,
Яксме даде вошли нераз до корчмиска
Фурчали торбиска.

Давнійше были лішшы и отпусты,
Бо дзяд з них вертал округлый и тлустый,
Тай закурил собі цигар алиганскый
Кусьцок по панькы.

Ой не было то, як старинны часы,
Што купил за шустку пол метра колбасы,
За пят грайцаров „моцной" кватерочок,
Жыл тогды дзядочок.

А днес, што раз куртшы дзядовскы доходы,
Як бабскы кабаты. теперешньой моды,
Часто пару грошей през ден не назбераш
И на вечер вмераш.

А як з велькым бідом кусися назберам,
То штобысте знали, штося напризерам,
Не лем напризерам, але и наслухам,
Же аж пухнут уха.

Таж на каждом кроку безбожност ся діе,
Оден на другого без пардону вріє,
Ой буде вам люде барз даколи тепло,
Бо пидете в пекло.

С—ин.

До чого веде злоба?!

Члены чытальні им. М. Качковского побудовали в р. 1933 р. свой власный чытальняный дом. Тот дом не подобался дакотрым нашым приятелям и они громили и металися на чытальняков.

В послідну минуту достаєме з Завадкы дуже печальну новину, а именно в ночи з 14. на 15. марта якаси вража рука подложыла огон под тот чытальняный дом, котрый цілый згоріл. — Видно, комуси был он на заваді, коли го подпалил. Тот бандыта думал, што з домом згорит и наш рускый дух, але он помылился бо чытальнякы знают, кому тот дом был сольом в оку Они знают тых приятелей. котры не повздержатся, аж и от знищыня народного добра, лем бодай на своєм поставити. Але тото не шкодит, а наоборот помагат, бо люде переконуются до чого способны дакотры тоты опікуны, котры так много кричат о роботі для народа.

Так и в Завадці, Члены чытальні постановили выбудовати новый дом але уже каменный. штобы єго не можна было так легко подпалити. Видно з того, же тото несчастя не ослабило, ани не убило руского духа, а наоборот загріло честных чытальняков до нового подвига.

Счесть им Боже!

Газету редагує и выдає Комитет. За редакцию отповідат: **Василь Тылищак.** Типография Осипа Стыфіого в Перемышлю.